

# Převozník

Bohumil Matějovský

Z předlouhé řady bitev a válek se vraceli do rodných končin tři vysloužilci. Boris, David a Jan. Těla měli posetá jizvami a srdce otupělá z přemíry krutosti, kterou po ta dlouhá léta služby viděli.

Jak putovali den za dnem rozpálenou letní krajinou, došli k jakési neznámé řece. Široko daleko nebyl žádný most, jen domek převozníka na druhém břehu. Sedli si tedy do trávy a čekali, až pro ně převozník připluje.

Převozník byl starší muž, který toho moc nenamluvil. Nasedli do člunu a muž začal zvolna veslovat k protějšímu břehu. Když však byli uprostřed řeky, převozník náhle promluvil podivným hlasem.

„Mám povinnost říci vám o kletbě, která nad tímto přívozem leží už dlouhá léta. Pokud se někdo nechá převézt na druhou stranu bez zaplacení, je mu souzeno převzít tuhle práci za mě. Bude tu pak muset zůstat do té doby, než se zase najde někdo, kdo nebude moci za převoz zaplatit. Pokud by však chtěl kletbu ošálit a utéci od téhle práce dříve, stihne ho ještě téhož dne smrt. Teď to tedy víte“.

Vojáci se na sebe zmateně podívali.

„Máte čím zaplatit?“ zeptal se převozník.

„Můžu ti dát tenhle vojenský kabát,“ řekl Boris. „I s těmi metály. K ničemu je už nepotřebuju.“

„Kabát vypadá dobře. Souhlasím.“

„Já ti mohu dát stříbrný peníz,“ řekl David.“

Převozník přikývl a zadíval se na Jana.

„A co ty, vojáku?“

Jan se zamyšleně zadíval na hladinu, rozčeřenou teplým větrem.

„Nemám, čím bych ti mohl zaplatit,“ řekl klidným hlasem.

Jeho kamarádi užasle vydechli.

„Jene, proboha, co to říkáš! Vždyť máš čím zaplatit.“

Jan však trval na svém.

„To tedy znamená, že tuhle službu převezmeš za mne,“ zadíval se mu převozník upřeně do očí. „Budeš žít dlouhá léta, možná i celý zbytek života v tom domku na břehu.“

„Já vím,“ řekl Jan a pomyslel si: už nikdy nebudu spát v zákopech a v rozbahněných polích mezi mrtvými vojáky. Nevrátím se už do krajiny, odkud mne bída vyhnala do války.

„Kolikrát se tu celé dny neobjeví žádný člověk. V noci tě bude budit kvákání žab.“

„Já vím,“ odpověděl Jan a vzpomněl si na dunění děl a nářek raněných.

„Z dlouhé chvíle budeš moci jen chytat ryby, okopávat zahrádku nebo si vyřezávat ze dřeva.“

„Já vím,“ řekl Jan potřetí a naposledy.

Když dorazili ke břehu, předal převozník Janovi vesla.

„Dočista ses zbláznil, Jene,“ zavrtěli kamarádi nechápavě hlavou. Pak se chvatně rozloučili a spěchali z toho podivného místa zase dál.

Bývalý převozník stál ještě opodál.

„Chápu tě, příteli,“ usmál se na Jana. „Taky jsem se tudy vracel před lety z války. Hodně štěstí.“

A Jan si sedl na břehu řeky a čekal na svého prvního poutníka.

Byl přenádherný, klidný letní den.